

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **J. H.**, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Liberecký kraj**, se sídlem 1. máje 97, Liberec III - Jeřáb, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2016, č. j. 1383755/16/2601-80541-507338, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 23. 5. 2017, č. j. 59 Af 10/2017 - 31,

t a k t o :

- I. Návrh žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **se z a m í t á**.
- II. Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 23. 5. 2017, č. j. 59 Af 10/2017 – 31, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a obsah kasační stížnosti

[1] Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci v záhlaví označeným usnesením nepřiznal žalobci osvobození od soudních poplatků, a to z důvodu nedoložení potřebných listin.

[2] Proti usnesení krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Nezákonnost rozhodnutí spatřuje v tom, že: „*osvobození od*

soudních poplatků je objektivně důvodné a řádné a včas řádně soudu prokázané a doložené rozhodnými údaji (nikoliv domněnkami soudu), ale soudem řádně nevyřízené“.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[3] Kasační stížnost je včasná a je přípustná.

[4] Nejprve se soud zabýval stěžovatelovou žádostí o ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti. Zastoupení advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. (a zaplacení soudního poplatku) je nutné pouze v těch řízeních o kasační stížnosti, kterou stěžovatel brojí proti konečnému (meritornímu) rozhodnutí ve věci (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 – 19, č. 3271/2015 Sb. NSS), nikoli tedy v nynějším řízení o kasační stížnosti proti usnesení o neosvobození od soudních poplatků. Současně soud dospěl k závěru, že k ochraně práv stěžovatele není advokáta nezbytně třeba, neboť i bez jeho pomoci podal projednatelnou kasační stížnost (srov. § 35 odst. 8 s. ř. s.). Proto soud stěžovatelovu žádost o ustanovení zástupce výrokem I. tohoto rozsudku zamítl. Ze stejného důvodu soud po stěžovateli nepožadoval zaplacení soudního poplatku.

[5] Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost je důvodná.

[7] Z § 36 odst. 3 s. ř. s. vyplývá: „Účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly“.

[8] Ze soudního spisu vyplývá, že usnesením dne 2. 5. 2017, č. j. 59 Af 10/2017 – 27, vyzval krajský soud žalobce, aby ve lhůtě jednoho týdne ode dne doručení usnesení doplnil svoji žádost o osvobození od soudních poplatků ze dne 20. 2. 2017 o vyplněný a potvrzený formulář o majetkových poměrech a o uvedení konkrétních důvodů, proč je třeba k ochraně jeho práv ustanovení zástupce z řad advokátů. Toto usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 4. 5. 2017, stanovená pořádková lhůta jednoho týdne tak uplynula 11. 5. 2017. Dne 23. 5. 2017 rozhodl soud o nepřiznání osvobození od soudních poplatků. V odůvodnění uvedl, že do dne rozhodnutí požadované listiny neobdržel, proto není možné osvobození přiznat. Ze soudního spisu také vyplývá, že v tentýž den, tedy 23. 5. 2017, soudu potřebné listiny došly (čl. 34 - 40). Z obálky, ve které byly listiny doručovány, pak plyne, že stěžovatel tuto zásilku předal k poštovní přepravě dne 22. 5. 2017.

[9] Lhůta, která je dána k zaplacení soudního poplatku nebo k doložení listin pro přiznání osvobození od soudního poplatku je lhůtou pořádkovou (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 16. 3. 2000, sp. zn. III. ÚS 59/2000). S uplynutím takové lhůty tedy nelze spojovat zánik práva; účastník řízení tak má obecně právo doložit požadované listiny až do dne vydání rozhodnutí. Jak je již uvedeno výše, ze soudního spisu vyplývá, že stěžovatel prostřednictvím provozovatele poštovních služeb obálku s listinami odeslal dne 22. 5. 2017 (k potvrzení data předání poštovním službám náleží Ústavního soudu ze dne 20. 2. 2008, sp. zn. I. ÚS 4/06). Písemnost měl soud k dispozici dne 23. 5. 2017. V takovém případě je lhůta zachována a soud nemohl rozhodnout o nepřiznání osvobození z důvodů opožděného dodání (obdobně k lhůtám náleží Ústavního soudu ze dne 20. 5. 2014, sp. zn. II. ÚS 2560/13, nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 22. 1. 2009 sp. zn. III. ÚS 2361/08). Způsob předávání písemností v rámci soudu je jeho vnitřní organizační záležitostí a nemůže jít k tíži stěžovatele, že písemnost nebyla obratem předána rozhodujícímu soudci.

[10] Stěžovatel tedy do dne rozhodnutí soudu o jeho návrhu požadované listiny dodal. Usnesení krajského soudu vycházející z opačného závěru proto nemůže obstát. Nejvyšší správní soud je proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm se musí krajský soud věcně zabývat otázkou naplnění podmínek pro přiznání osvobození od soudního poplatku, tedy stěžovatelovu žádost posoudit i s ohledem na jím předložené listiny.

[11] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. července 2017

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu